

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

2. LÉKAŘSKÁ FAKULTA

V Úvalu 84, 150 06 Praha 5 - Motol

I. infekční klinika

Doc. MUDr. Vilma Marešová, CSc.
přednostka kliniky

E-mail: vilma.maresova@lfmotol.cuni.cz

V Praze dne: 22. 10. 2006

Oponentský posudek

disertační práce MUDr. Heleny Žemličkové

Klasifikace *Streptococcus pneumoniae* sérotyp 9V rezistentních k penicilinu a jiným antibiotikům pomocí fenotypových a genotypových metod.

Streptococcus pneumoniae (SP), pneumokok, zůstává nejvýznamnějším bakteriálním respiračním patogenem. Je příčinou běžných komunitních infekcí, ale také závažných, život ohrožujících. Mimo infekci dýchacích cest vyvolávají hnisavou meningitidu, sepse a další orgánové infekce. Bakteriemie vzniká v 25 – 30% u pacientů s pneumokokovou pneumonii a až v 80% u pacientů s meningitidou, je pravděpodobná u primární peritonitidy. U otitid a sinusitid není přítomna. Díky nárůstu rezistence se v řadě států staly pneumokokové infekce terapeutickým problémem. I když je u nás zatím situace poměrně příznivá, také v ČR od poloviny devadesátých let každoročně vzrůstá antibiotická rezistence hlavních původců komunitních bakteriálních infekcí k antibiotikům první nebo alternativní volby, a také k dalším antibiotikům. V indikaci antimikrobiální léčby je nutno brát v úvahu pravděpopodobnost výskytu kmenů SP necitlivých nebo dokonce rezistentních k penicilinu. Penicilin (spolu s amoxicilinem) jsou léky volby pneumokokových infekcí, proto je důležité příčinu respiračních a celkových infekcí mikrobiologicky vyšetřit a poznat situaci v antibiotické rezistenci v regionu.

Autorka zvolila vysoce naléhavé téma, podrobná znalost pneumokokových kmenů je důležitá z terapeutického i z preventivního hlediska.

Vlastní disertační práce má 66 stránek, v kapitole Přílohy jsou pak na 30 stránkách uvedeny autorčiny prezentace a publikace týkající se problému disertační práce. 3 práce byly publikovány v časopisech s impaktem.

Práce je napsána přehledně, v úvodní části jsou uvedeny současné znalosti jak z pohledu mikrobiologa, tak epidemiologa ve světě a z hlediska rezistence především v ČR. V práci uvádí 147 náležitých citací.

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

2. LÉKAŘSKÁ FAKULTA

V Úvalu 84, 150 06 Praha 5 – Motol

I. infekční klinika

Doc. MUDr. Vilma Marešová, CSc.
přednostka kliniky

E-mail: vilma.maresova@lfmotol.cuni.cz

V Praze dne: 22. 10. 2006

Vlastní práce autorky byla pracovně velice náročná. V tříletém období bylo do NRL zasláno 225 kmenů *S. pneumoniae* necitlivých k penicilinu. Z tohoto souboru vybrala autorka podle antibiogramu citlivosti k dalším antibiotikům a sérotypu 71 kmenů, které podrobila analýze pomocí MLST a PFGE. Materiál a metody práce jsou uvedeny srozumitelně, tabulky jsou uvedeny v textu a tento vhodně doplňují.

V souboru 71 analýzovaných kmenů pneumokoků necitlivých k penicilinu prokázala autorka pomocí molekulární typizace u sérotypů 9V, 14 a 19F identitu nebo příbuznost se dvěma mezinárodními multirezistentními klony pneumokoků: Spain ^{9V} – 3 a Taiwan ^{19F} – 14, které se na začátku 90 let v ČR nevyskytovaly. Tato metoda umožňuje epidemiologické sledování rezistentních kmenů a porovnání situace v sousedních zemích.

Autorka prokázala jsou disertační prací schopnost samostatně vědecky pracovat. Výsledky její práce mají velmi významné použití i do budoucna v mapování klonů rezistentních pneumokoků v době používání vakcíny.

Autorka upozorňuje ve své práci na unikátní schopnost kapsulární transformace, kterou pneumokoky disponují. A ptám se, jaká opatření by doporučovala pro uchování účinnosti konjugované vakcíny, zda:

1. očkování jen rizikových skupin?
2. očkování jen některých věkových skupin?
3. nutnost surveillance izolovaných kmenů v NRL?

Autorka splnila všechny podmínky k udělení vědeckého titulu PhD, a doporučuji oborové radě PDSB v oboru preventivní medicína navrhnut vědecké radě 3.LF udělení titulu PhD.

Doc. MUDr. Vilma Marešová, CSc.
předn. I. infekční kliniky FN Na Bulovce
Univerzita Karlova, 2. lékařská fakulta